

A Kúria a dr. Marton Kálmán ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Pál Lajos ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Kaposvári Munkaügyi Bíróságnál 3.M.469/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Somogy Megyei Bíróság 3.Mf.20.022/2011/2. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes felülvizsgálati kérelme és az alperes által benyújtott csatlakozó felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Somogy Megyei Bíróság 3.Mf.20.022/2011/2. számú ítéletét hatályában fenntartja. Az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasítja. Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt napon belül - 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget. A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes 2002. július 1-jétől operátor gépkezelő betanított munkás munkakörben állt az alperes alkalmazásában. 2010. július 12-én a felperessel szemben az alperes írásbeli figyelmeztetéssel élt, valamint 3 havi bónuszát megvonta. 2010. július 13-án rendkívüli felmondással megszüntette a felperes munkaviszonyát. Az indokolás szerint „A felperes súlyosan vétett a vállalatunk munkafegyelme ellen. A fentiek következtében a munkáltató az Önnel kötött munkaviszonyt rendkívüli felmondással felmondja.” A felperes a keresetében kérte az írásbeli figyelmeztetés és 3 havi bónusz-megvonás büntetés hatályon kívül helyezését, a rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítását és jogkövetkezményként az alperes bruttó 92.238 forint átlagkeresettel számolt 12 havi kárátalány és elmaradt munkabér megfizetésére kötelezését. A Kaposvári Munkaügyi Bíróság 3.M.479/2010/4. számú ítéletében megállapította, hogy az alperes 2010. július 13-án kelt rendkívüli felmondásával jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát, mely az ítélet jogerőre emelkedése napján szűnik meg. Kötelezte az alperest a felperes javára bruttó 311.168 forint elmaradt munkabér és ennek 2010. szeptember 12-étől számított késedelmi kamata, valamint 2010. november 12-étől az ítélet jogerőre emelkedése napjáig napi bruttó 1.210 forint elmaradt munkabér és bruttó 276.714 forint végkielégítés, illetve 8 havi átlagkeresetnek megfelelő 737.904 forint és 64.500 forint perköltség megfizetésére. Az alperes 2010. július 12-én kelt írásbeli figyelmeztetését hatályon kívül helyezte.

A munkaügyi bíróság megállapította, hogy az alperes az Mt. 109. § (1) bekezdés alapján a kollektív szerződés 18. pontja szerint alkalmazta a felperessel szemben hátrányos jogkövetkezményként az írásbeli figyelmeztetést és a bónuszmegvonást. Felhívást követően

sem volt azonban bizonyítási indítványa a figyelmeztetésben foglaltak valósága, okszerűsége körében, ezért a munkáltató intézkedését hatályon kívül helyezte. Álláspontja szerint a rendkívüli felmondás nem felelt meg az Mt. 89. § (2) bekezdésben meghatározott feltételeknek, mivel az indokolásból annak oka világosan nem tűnt ki, nem volt megállapítható, hogy a felperes milyen magatartásával vétett súlyosan az alperes munkafegyelme ellen. Felhívást követően sem kívánta az alperes bizonyítani a rendkívüli felmondás jogszerűségét, ezért az Mt. 100. § (1) bekezdés alapján állapította meg a rendkívüli felmondás jogellenességét, és a munkaviszony megszűnésének időpontját. Az Mt. 100. § (6) bekezdés alapján rendelkezett a felperes által megjelölt átlagkeresettel számítottan az elmaradt munkabér megfizetéséről - figyelemmel a megtérült jövedelemre is - az Mt. 159. § szerinti késedelmi kamattal növelt összegben. Az Mt. 100. § (7) bekezdés alapján kötelezte az alperest a végkielégítés megfizetésére, melynek mértékét az Mt. 95. § (4) bekezdés b) pontja alapján számított, értékelve az alperesi KSZ 14.7/b. pontját is. Az Mt. 100. § (4) bekezdés alapján a felperes által kért 12 havi átlagkereset helyett 8 havi átlagkeresetnek megfelelő kárártalány megfizetésére is kötelezte az alperest figyelemmel a felperes 8 éves munkaviszonyára, arra, hogy a rendkívüli felmondást a munkáltató nem indokolta, és a felperes 3 hónapig jövedelem nélkül maradt, valamint értékelte a felperes elhelyezkedési lehetőségeinek nehezítettségét is. A 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdés alapján mérlegelés útján állapította meg a felperest megillető ügyvédi munkadíj összegét áfával növelten. A felperes és az alperes fellebbezése folytán eljáró Somogy Megyei Bíróság 3.Mf.20.022/2011/2. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta. Megállapította, hogy mindegyik fél viseli a fellebbezési eljárási költségeit. Kötelezte az alperest az állam javára 33.200 forint feljegyzett fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

Megállapította, hogy az Mt. 100. § (4) bekezdése szerinti átalánytérítés mértékének meghatározása során az elsőfokú bíróság helyesen mérlegelte az eset összes körülményét, így különösen az alperesi jogsértést és annak következményei súlyát. A fellebbezésekben hivatkozott egyéb körülmények - az, hogy a felek közti peren kívüli egyezkedés nem vezetett eredményre, illetőleg hogy a felperes a munkaviszonya alatt három évig fizetés nélküli szabadságon volt - nem indokolják sem az átalánytérítés felemelését, sem annak leszállítását. Alaptalannak találta a felperes havi bruttó 124.000 forint összeggel történő átlagkereset-számítás iránti igényét. Ezzel kapcsolatos állítását ugyanis a per során semmivel nem bizonyította. A felperest első fokon képviselő ügyvéd módosított keresetében bruttó 92.238 forint összegben jelölte meg a felperes átlagkeresetét (2. és 4. számú jegyzőkönyvek). A keresetlevélhez csatolt, alperes által kiállított

jövedelemigazolás sem támasztja alá a felperes fellebbezésében írt magasabb összegre vonatkozó hivatkozását. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helyesen számolta el a felperesi járandóságok összegét, míg a jogellenes megszüntetés jogkövetkezményeként megítélt átalánykártérítés és végkielégítés után a bírósági ítélet jogerőre emelkedésének napjától jár a késedelmi kamat, miután az e naptól esedékes (BH.1996.400.). A felperes az elsőfokú eljárás során nem kérte a munkavégzés alóli mentesítés idejére járó átlagkeresete megfizetését a munkáltatótól. Ezen igényének a fellebbezési eljárásban történő előterjesztésére a Pp. 247. § (1) bekezdés b) pontja nem ad lehetőséget. Alaptalannak találta az elsőfokú perköltség felemelésére irányuló felperesi fellebbezést is, miután erre vonatkozóan az elsőfokú eljárásban ügyvédi megállapodást nem csatolt, ezért jogszerű volt a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (1) és (2) bekezdés, valamint a (6) bekezdés alapján a díj megállapítása.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet másodfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezésével az ügyben eljáró elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását, másodlagosan a jogerős ítélet „megváltoztatásával” a felperes keresetének megfelelő ítélet meghozatalát az alperes perköltségben marasztalása mellett. Hivatkozása szerint az első fokon eljáró munkaügyi bíróság elmulasztotta a Pp. 3. § (3) bekezdésében rögzített kötelezettségét, mert nem tájékoztatta a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, a bizonyítás sikertelenségének következményeiről, valamint a Pp. 163. § alapján arról, hogy mely tényállításait ítéli olyannak, amelyek bizonyításra szorulnak. A bírói felhívás elmaradása miatt nem küldte meg a munkáltató az átlagkereseti kimutatást. A felperest teljesen megzavarta a bruttó és a nettó kereset fogalma, azok tárgyaláson történő többszöri felvetése, így az okiratokkal ellentétes felperesi nyilatkozatot, amely bruttó 92.238 forint átlagkeresetre vonatkozott, a bíróságoknak figyelmen kívül kellett volna hagyniuk. Mind az első-, mind a másodfokú bíróság ítélete sérti a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltakat, mert a bizonyítékokat nem megfelelően értékelték, ezáltal a tényállást nem a valóságnak megfelelően állapították meg. Az ily módon meghozott ítéleti rendelkezés pedig sérti az Mt. 100. § (4) bekezdésének az átalánytérítés mértékének meghatározásakor az eset összes körülményeinek figyelembe vételére vonatkozó előírását. Az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatállyal történő „részbeni megváltoztatását”, és az alperes 8 havi átlagkereset szerinti káratálcány helyett 2 havi átlagkereset, azaz 184.476 forint megfizetésére kötelezését. Hivatkozása szerint az eljáró bíróságok a Pp. 206. § (1) bekezdését megsértették a mérlegelés során. A felperes javára értékelték ugyanis azt, hogy a rendkívüli felmondást követően 3 hónapig jövedelem nélkül maradt. Ezt azonban nem az alperes idézte elő,

hanem erre jogszabályi előírás van. A felperes azonban ezen időszakra nézve sem maradt ellátatlan, mivel az ítélet szerint az elmaradt munkabérét erre a 3 hónapra is megtérítette. A felperes részére az alperes már az első tárgyaláson is ajánlatot tett a továbbfoglalkoztatásra, amelyet a felperes végül visszautasított, ezért okszerűtlenül vették figyelembe a felperes „elhelyezkedési lehetősége nehezítettségét”. A felperesnek 8 éves munkaviszonya állt fenn ugyan az alperesnél, de ebből 3 évig fizetés nélküli szabadságon volt, tehát ténylegesen 5 évet dolgozott. Mindezek figyelembe vételével a jogellenesség jogkövetkezményeként a törvényi minimumnak megfelelően 2 havi átlagkereset is arányban áll a jogsértéssel és annak jogkövetkezményei súlyával. Az alperes részére a felperes felülvizsgálati kérelmét jogi képviselője útján - végzéssel, a törvényes figyelmeztetés mellett - 2011. május 25-én kézbesítették. A csatlakozó felülvizsgálati kérelmet 2011. június 1-jén nyújtotta be az elsőfokú bíróságra, amely onnan a Kúriára 2011. június 6-án érkezett. A Pp. 273. § (6) bekezdés szerint alkalmazandó Pp. 244. § (2) bekezdése alapján a csatlakozó felülvizsgálati kérelmet a felülvizsgálati kérelem kézbesítésétől számított 8 napon belül kell a Kúriánál előterjeszteni. Az alperes azonban ezen határidőt elmulasztotta, ezért a Pp. 244. § (3) bekezdés alapján a Kúria a csatlakozó felülvizsgálati kérelmet hivatalból elutasította.

A felperes felülvizsgálati kérelmét a Kúria a Pp. 274. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes alaptalanul hivatkozott eljárási szabálysértésre. A pontosított kereseti kérelmében bruttó 93.223 forint átlagkeresettel kérte a részére járó elmaradt munkabért, végkielégítést és kárártalányt számítani (jegyzőkönyvben foglalt felperesi képviselő által tett nyilatkozatok). A felperes által csatolt álláskeresési járadékra vonatkozó közigazgatási határozatban is ezen összeg van járadékszámítási alapul feltüntetve. Az átlagkeresetet az alperes nem vitatta, ezért az elsőfokú bíróság helyesen számolt a felperes által megjelölt átlagkeresettel. A felek egyező nyilatkozatára tekintettel az átlagkereset mértékére nézve bizonyítás felvételére nem volt szükség [Pp. 163. § (2) bekezdés], így a Pp. 3. § (3) bekezdése megsértése az elsőfokú bíróság részéről nem volt megállapítható.

A felperes a fellebbezésében kérte először bruttó 124.000 forint átlagkeresettel számolva az elmaradt munkabér, kárártalány és végkielégítés megfizetésére kötelezni az alperest, ennek alátámasztására azonban nem csatolt bizonyítékot, ezért a másodfokú bíróság összegszerűségében helytállóan hagyta helyben az elsőfokú ítéletet. A felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. § (1) bekezdés szerint bizonyítás felvételének nincs helye, ezért a Kúria a felülvizsgálati eljárásban a felperes által csatolt kereseti adatokat nem értékelhette. A felperes alaptalanul hivatkozott a kárártalány mértékének megállapításakor is a Pp. 206. § (1)

bekezdésében foglaltak megsértésére. A bíróságok a tényállást helyesen állapították meg, és az értékelési körbe vont körülményeket okszerűen mérlegelték, döntésüket a Pp. 221. § (1) bekezdésének megfelelően jogszerűen megindokolták. A fentiekre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A túlnyomórészt pervesztes felperest kötelezte a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére. A felperes munkavállalói költségkezdvezménye folytán az oldalán felmerült felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli, míg a csatlakozó felülvizsgálati kérelem hivatalból történő elutasítása miatt az eljárás az Itv. 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes.

Budapest, 2012. március 21.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Hajdu Edit s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelélül: Nné tisztviselő